



**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА**

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ**

**«ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ
ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ У ЗДМУ,
ТРАЄКТОРІЯ РОЗВИТКУ ТА МІСЦЕ
В СИСТЕМІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ»**

26 травня 2021 року



м. Запоріжжя

Д 70

Рекомендовано до друку Центральною методичною радою
Запорізького державного медичного університету
(Протокол № 5 від 27 травня 2021 р.)

Голова редакційної колегії:

Ректор ЗДМУ, професор Колесник Ю.М.

Редакційна колегія:

перший проректор доц. Авраменко М.О.

проректор НППР доц. Моргунцова С.А.

проректор з наукової роботи проф. Туманський В.О.

проректор НПП проф. Візір В.А.

голова Ради з НМЗ та ПК викладачів проф. Резніченко Ю.Г.

голова ЦМК терапевтичних дисциплін проф. Доценко С.Я.

голова ЦМК хірургічних дисциплін проф. Завгородній С.М.

голова ЦМК педіатричних дисциплін проф. Недельська С.М.

голова ЦМК медико-біологічних дисциплін проф. Беленічев І.Ф.

голова ЦМК фізико-хімічних дисциплін проф. Александрова К.В.

голова ЦМК фармацевтичних дисциплін проф. Тржецинський С.Д.

голова ЦМК гігієнічних дисциплін доц. Севальнев А.І.

голова ЦМК суспільних та гуманітарних дисциплін проф. Гребенюк Т.В.

голова ЦМК стоматологічних дисциплін проф. Возний О.В.

Робоча група:

завідувач кафедри МФІНТ проф. Рижов О.А.

секретар ЦМР доц. Демченко В.О.

методист вищої категорії Кіяшко І.О.

методист вищої категорії Лур'є І.К.

керівник ЦДО ст.викл. Дмитрієв В.С.

Д70 **Досвід впровадження змішаної форми навчання у ЗДМУ,**
траєкторія розвитку та місце в системі вищої медичної освіти : матеріали
навчально-методичної відеоконференції Центральної методичної ради
(26 травня 2021 року, м. Запоріжжя). – Запоріжжя, 2021. – 120с.

Матеріали видаються мовою оригіналу.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

УДК 61:378.4(477.64)(063)

© Запорізький державний медичний
університет, 2021

© Видавництво ЗДМУ, 2021

моменту свого народження і зараз актуалізує головні проблеми людства через нові методи комунікацій.

Отже, маємо парадоксальну ситуацію: потрапивши в еру он-лайн освіти та ставши заручниками комп'ютерних технологій ми все більше починаємо розвивати в собі якості людські та цінувати саме те, чим ми відрізняємось від машини.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗМІШАНОЇ ФОРМИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ, ОРТОПЕДИЧНОЇ ТА ДИТЯЧОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

Возний О.В., Кокарь О.О., Возна І.В.

Ключові слова: соціологічне дослідження, ефективність, змішана форма навчання.

Підготовка фахівця, здатного розв'язувати складні задачі та проблеми у сфері стоматології та виконувати професійну діяльність лікаря стоматолога є основною метою всіх викладачів кафедри.

Підготовка майбутнього фахівця на кафедрі проводилася згідно засад студентсько-центрованого, проблемно-орієнтованого навчання, самонавчання. До недавнього основними формами навчання були лекції, практичні заняття в малих групах, практика, консультації із викладачами.

Але епідеміологічна ситуація в країні та цілому в світі внесла свої корективи. Розуміючи цю ситуацію і те, що основною метою підготовки кадрів є формування спеціалістів які відповідають сучасним та майбутнім ринковим умовам викладачами кафедри були впроваджені нові форми та методи навчання. Ці методи передбачали єднання навчання та практики.

В нашому університеті впроваджена одна із сучасних форм навчання - методика змішаного навчання. Всі співробітники підтримали ці заходи. Лекції і практичні заняття на кафедрі проходять згідно з навчальним планом з повною візуалізацією у синхронному онлайн режимі на основі MS Teams. Використання сучасних засобів комунікацій (чат, форум, електронна пошта) дозволило розширити спілкування викладача і студентів. Під час карантинного періоду навчання збільшилася частка самостійної роботи студентів у обсязі навчального плану. На нашій кафедрі розроблені онлайн курси на платформі edX, для опанування теоретичними та практичними навичками. Кафедра приймає активну участь у організації та проведенні Всеукраїнських конференцій, до яких активно залучаються здобувачі.

Для підвищення якості опанування студентами практичними навичками були зняті відеоролики де викладачі демонстрували етапи виконання, розроблені відео кейси, що дозволяли оцінити ефективність методик лікування та зосередити увагу студентів на перевагах і недоліках кожної методики.

Головним споживачем нашого продукту є здобувачі вищої освіти, тому нам стало цікаво почути думку кожного стосовно ефективності цих заходів. Налагодити зворотній зв'язок нам дозволило опитування серед студентів. Ми запропонували студентам анкету, що складалася з 21 запитання, які можна поділити на п'ять функціональних блоків та блоків побажань. Респонденти відповідали на запитання анонімно і добровільно. Соціологічне дослідження ми проводили двічі, у весняному семестрі 2019-2020 року та наприкінці осіннього семестру 2020-2021 року.

Аналізуючи проведені соціологічні дослідження нам хотілось показати результати відповідей на деякі, як на наш погляд, важливі питання.

Перше запитання, що нас зацікавило «Чи задовольняє Вас якість освітнього процесу». Результати свідчать, що тих кого «не задовольняє» у весняному семестрі

2020 року було 8,4%, а після введення нових форм навчання на кафедрі кількість таких респондентів зменшилася і склала 7,2% після осіннього семестру 2020 року.

Ретельний аналіз відповідей на запитання «Чи задовольняють Вас умови для опанування практичними навичками щодо майбутньої професії» показав, що кількість респондентів яким «не задовольняють умови» зменшалася майже в 2,5 рази і склала 9,8%. Основними перевагами створених умов для опанування практичними навичками студенти відмітили: «наявність тренінгових центрів» – 21,3%, «наявність фантомів та муляжів» – 26,5%, «наявність матеріально-технічного забезпечення» – 24,4%, «професіоналізм викладачів» – 15,9%. На жаль 11,9% респондентів відмітили «наявність виробничих практик». Таких позитивних результатів, на наш погляд, дозволило досягти завдяки моніторингу якості засвоєння практичних навичок та методам запропонованих на кафедрі.

Наступним питанням у респондентів було «Чи задоволені Ви роботою викладачів». Аналіз результатів соціологічного дослідження показав, що відсоток «задоволених» неухильно збільшився і склав 97,1% випадків. Основними критеріями оцінювання якості викладачів, за думкою студентів, є «професіоналізм» – 38,6%, «добросесність» – 17,7%, «об'єктивність» – 26,2%, «захопленість професією» – 17,5%.

Дуже цікавими були пропозиції здобувачів вищої освіти. Основними були: «Введення більшої кількості дійсно практичних занять для студентів стоматологічного факультету для відробки мануальних навичок», «Дуже не вистачає практики. Хотілося б частіше спостерігати за процесами лікування і працювати своїми руками на фантомах», «Створення умов для практичного навчання паралельно з теоретичним навчанням, співпраця ЗДМУ з волонтерськими організаціями, що передбачає відправлення студентів за власним бажанням на практику волонтерів».

Зворотний зв'язок між кафедрою і студентами показав як переваги так і недоліки навчального процесу. Це дозволило нам оцінити ступінь ефективності наших заходів і дало стимул для розробки нових форм навчання. Ми дуже задоволені одним побажанням «треба вийти з карантину і все буде добре»

Таким чином, аналізуючи результати соціологічного дослідження стосовно ефективності розроблених та впроваджених в навчальний процес методик змішаної форми навчання, ми можемо константувати, що заходи, які використовують викладачі кафедри внесли свій позитивний вклад в підвищенні рівня теоретичної підготовки та рівня опанування практичними навичками майбутнього спеціаліста.

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЧЕРЕЗ ЗМІШАНУ ФОРМУ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ

Гладишев В.В., Курінний А.В., Пухальська І.О., Лисянська Г.П.,
Бирюк І.А., Нагорний В.В.

Ключові слова: змішана форма навчання, навчальні матеріали, сервіси, кафедра технології ліків.

Вступ. З початку пандемії Covid-19 на кафедрі технології ліків були проведені додаткові роботи з впровадження цифрових технологій до освітнього процесу.

Основна частина. Організація навчального процесу через змішану форму навчання з використанням сервісів програмного забезпечення MS Office 365. Саме програма MS Teams дозволила ефективно використовувати різноманітні засоби для представлення навчальних матеріалів і контролю знань студентів: як усне опитування студентів, так і тестовий контроль з автоматичним оцінюванням. Сервіс «Завдання» надав можливість не тільки доводити до студентів необхідні заходи до якісної підготовки з практичних питань, але й контролювати їхню активність: викладач має змогу чітко визначати чи розпочато роботу за завданням, чи взагалі його не продивлялись. Це у свою